

**У К Р А Ї Н А**  
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ**  
**І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**  
**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА**  
**ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**  
**ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА**  
**ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА**

**Кафедра птахівництва та дрібного тваринництва**

***МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ***  
***ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ***  
***«ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА***  
***ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА»***  
***ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ***  
***ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ***  
***ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА***

**Напрямок підготовки 6.090102 – Технологія виробництва**  
**і переробки продукції тваринництва**

**Київ – 2014**

**УДК 636.92:378.14**

**Богданова Н.В.** Методичні рекомендації до вивчення курсу з дисципліни «Технологія виробництва продукції вівчарства» для студентів заочної форми навчання факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва. – К.: ЦП КОМПРИНТ, 2014. – 59 с.

Викладено загальні методичні рекомендації до вивчення дисципліни, а також наведено тестові завдання з вівчарства, які розроблені відповідно до програми курсу для студентів напряму підготовки 6.090102 – технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Друкується за рішенням вченої ради ННІ тваринництва та водних біоресурсів, **протокол № 3 від 26 листопада 2013 р.**

**Укладач:** БОГДАНОВА Наталія Василівна

**Рецензенти:** кандидат сільськогосподарських наук, доцент **Кос Н.В.**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент **Зламанюк Л.М.**

*Навчальне видання*

## **ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА**

ля студентів заочної форми навчання факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва

**За авторським редагуванням**

Підписано до друку 18.02.2014 р. Зам. № 1128

Формат 60x90 1/16. Папір офсетний

Друк – різнографія. Наклад 100 прим.

Ум. друк. арк. 3,7

Друк “ЦП КОМПРИНТ”

м. Київ, вул. Предславинська, 28

## ПЕРЕДМОВА

Вівчарство завжди було і залишається в наші дні важливою галуззю світового продуктивного тваринництва. Вівчарство – єдина галузь тваринництва, котра постачає народному господарству різноманітну сировину, а споживачам продукцію з цілющими властивостями: дієтичну ягнятину, молоко, делікатесні сири і бринзу, а також вовну, овчини, смушки та шкірсировину, вироби з яких не мають аналогів щодо гігієнічних властивостей.

Дисципліна “Технологія виробництва продукції вівчарства” є складовою частиною спеціальної технології і ґрунтується на засвоєнні студентами навчальних дисциплін природничо-наукової і професійної підготовки: анатомії та морфології с.-г. тварин, фізіології і біохімії, генетики і розведення тварин, механізації і виробничих процесів у тваринництві, зоогієни, штучного осіменіння і годівлі с.-г. тварин. У навчальному плані вона входить до циклу професійної і практичної підготовки.

Контроль знань і умінь студентів – один з найбільш важливих елементів навчального процесу. Від його правильної організації залежить ефективність управління навчально-виховним процесом і якість підготовки фахівців. Тести, відображені у методичних рекомендаціях, використовуються при проведенні поточного тестового контролю знань студентів, а також для підсумкової їх атестації.

Рекомендації розроблено відповідно до вимог і рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Міністерства аграрної політики України.

## **Загальні методичні рекомендації до вивчення дисципліни**

Студенти зі спеціальності 6.090102 – “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” – вивчають технологію виробництва продукції овець відповідно до типової навчальної програми. Викладення навчальної дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства” має на меті дати студентам систему теоретичних знань і практичних навичок з розведення, біотехнології відтворення овець, годівлі, утримання та технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки продукції вівчарства: вовни, ягнятини, баранини, молока, смушків, овчин та шкірсировини, закласти наукові основи формування конкурентоспроможної галузі в ринкових умовах. Головне завдання вивчення дисципліни в кінцевому результаті полягає в тому, щоб підготувати фахівця (технолога) високої кваліфікації з питань: отримання продукції високої племінної цінності, технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки товарної продукції вівчарства. Мета досягається через вирішення спеціальних освітніх і виховних завдань.

Спеціальні освітні завдання вирішуються в процесі засвоєння студентами теоретичних і практичних основ дисципліни: походження і породи овець, теоретичні основи селекції та методи розведення, організація племінної роботи, технологічні рішення та способи виробництва і переробки продукції вівчарства в різних природно-екологічних зонах (Степ, Лісостеп, Полісся, Карпати) України в умовах формування ринкових відносин, зміни форми власності та господарювання.

Крім спеціально освітніх, під час освоєння дисципліни, вирішуються також загальноосвітні і виховні завдання. У майбутніх фахівців розвивається світогляд і загальний кругозір, більш глибоке пізнання та розуміння ними суті біологічних властивостей живого організму, закономірностей його розвитку, потребу нарощування продукції вівчарства в країні, з метою збереження незалежності держави в питаннях продовольчої безпеки та задоволення потреб свого народу в традиційних видах комфортної вовняної та шубно-хутряної одягу, стабілізації політики зайнятості сільського населення, екологічної безпеки та регіонального розвитку території.

## **1. Загальні методичні рекомендації до вивчення дисципліни**

Студенти зі спеціальності 6.090102 – “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” – вивчають технологію виробництва продукції овець відповідно до типової навчальної програми. Викладення навчальної дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства” має на меті дати студентам систему теоретичних знань і практичних навичок з розведення, біотехнології відтворення овець, годівлі, утримання та технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки продукції вівчарства: вовни, ягнятини, баранини, молока, смушків, овчин та шкірсировини, закласти наукові основи формування конкурентоспроможної галузі в ринкових умовах. Головне завдання вивчення дисципліни в кінцевому результаті полягає в тому, щоб підготувати фахівця (технолога) високої кваліфікації з питань: отримання продукції високої племінної цінності, технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки товарної продукції вівчарства. Мета досягається через вирішення спеціальних освітніх і виховних завдань.

Спеціальні освітні завдання вирішуються в процесі засвоєння студентами теоретичних і практичних основ дисципліни: походження і породи овець, теоретичні основи селекції та методи розведення, організація племінної роботи, технологічні рішення та способи виробництва і переробки продукції вівчарства в різних природно – екологічних зонах (Степ, Лісостеп, Полісся, Карпати) України в умовах формування ринкових відносин, зміни форми власності та господарювання.

Крім спеціально освітніх, під час освоєння дисципліни, вирішуються також загальноосвітні і виховні завдання. У майбутніх фахівців розвивається світогляд і загальний кругозір, більш глибоке пізнання та розуміння ними суті біологічних властивостей живого організму, закономірностей його розвитку, потребу нарощування продукції вівчарства в країні, з метою збереження незалежності держави в питаннях продовольчої безпеки та задоволення потреб свого народу в традиційних видах комфортної вовняної та шубно-хутряної одягу, стабілізації політики зайнятості сільського населення, екологічної безпеки та регіонального розвитку території.

У процесі вивчення основних тем курсу студент **повинен:**

**знати:** біологічні, організаційні та економічні закономірності процесів виробництва, товарної переробки і реалізації продукції овець;

**вміти:** концептуально і організаційно охоплювати галузь вівчарства конкретної господарської системи, формувати і забезпечувати відтворення поголів'я овець як основи виробничого процесу, забезпечувати оптимальне утримання і повноцінну годівлю тварин в залежності від їх фізіологічного стану та потенціального рівня продуктивності, а також кваліфіковано оцінювати, переробляти і реалізовувати продукцію овець.

Зміст навчальної дисципліни, її обсяг, послідовність викладання та форми поточного і підсумкового контролю регламентуються робочою програмою навчальної дисципліни, зміст якої уточнюється та затверджується щорічно. Матеріал навчальної дисципліни виноситься на підсумковий контроль. Перевірити засвоєння вивченого матеріалу можна за допомогою запитань для самоперевірки.

При вивченні дисципліни студент має користуватися рекомендованою літературою з бібліотеки свого вузу, а також з бібліотек за місцем проживання. Із незрозумілими питаннями, що виникли при самостійному вивченні курсу студент може звернутися до викладача, який веде дану дисципліну.

Студент заочної форми навчання допускається до екзаменаційної сесії, якщо він не має академічної заборгованості за попередній семестр.

## **2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Вступ. Народного господарське значення, стан і перспективи розвитку вівчарства**

Вівчарство як галузь сільського господарства і система знань про виробництво продукції овець. Загальне поняття про вівчарство як галузь сільського господарства, систему знань і навчальну дисципліну. Народного господарське значення вівчарства. Чисельність поголів'я овець і виробництво продукції овець в Україні та різних регіонах і країнах світу. Тематична структура змісту навчальної дисципліни. Про фахову діяльність галузі вівчарства.

### **МОДУЛЬ 1. ПРОДУКЦІЯ ОВЕЦЬ**

#### **Тема 1. Якісні властивості вовни та використання їх в системі оцінки і переробки сировини**

Поняття про вовну і її якісні властивості. Хімічний склад і хімічні властивості вовни. Гістологічна будова волокон. Фізичні, механічні та геометричні властивості вовни. Здатність вовни до прядіння і звальювання. Типи елементарних волокон вовни, жиропіт і домішки вовни, штапелі і косиці. Види вовни. Будова руна. Вихід чистого волокна. Первинна обробка, промислова переробка і споживче використання вовни в різних виробках.

#### **Тема 2. Кількісні показники вовнової продуктивності овець**

Настриг немитої і чистої вовни. Компоненти настригу немитої вовни. Механізм формування настригу чистої вовни. Шляхи досягнення високих настригів чистої вовни у овець.

#### **Тема 3. Формування якісних і кількісних показників вовнової продуктивності овець**

Шкіра та її похідні. Формування вовноутворюючих структур шкіри овець. Формування окремих ознак вовнового покриву овець і руна в цілому. Вплив спадкових і паратипових факторів на формування вовнової продуктивності овець. Настриг немитої і чистої вовни. Компоненти настригу немитої вовни. Механізм формування настригу чистої вовни. Шляхи досягнення високих настригів чистої вовни у овець.

#### **Тема 4. Смушкова продуктивність овець**

Загальне поняття про смушок. Фактори, що визначають цінність смушка: загальні товарні властивості, колір волосяного покриву, якість завитків, смушкові типи групи) каракулю. Теорії утворення завитків каракулю. Формування смушка в онтогенезі. Одержання, первинна обробка, консервування і сортування шкур. Вплив спадкових і паратипових факторів на смушкову продуктивність овець.

#### **Тема 5. Овчинна продуктивність овець**

Загальне поняття про овчини. Класифікація овечих шкур в залежності від віку і породної належності тварин. Особливості волосяного покриву і поділ овчин за призначенням на шубні, хутрові та шкіряні. Характеристика різних груп овчин. Вади овчин. Одержання, первинна обробка, консервування і сортування шкір.

#### **Тема 6. М'ясна продуктивність овець**

Виробниче і економічне значення м'ясної продуктивності овець. Особливості баранини. Теоретичні основи формування м'ясної продуктивності овець. Вплив віку, породи, типу тварин і годівлі тварин на показники м'ясної продуктивності овець. Система стандартизації забійних овець і туш.

#### **Тема 7. Молочна продуктивність овець**

Молоко овець як харчовий продукт. Строки, тривалість і системи доїння вівцематок. Первинна переробка молока. Використання овечого молока для виготовлення сиру. Вплив різних факторів на молочну продуктивність овець.

### **МОДУЛЬ 2. СЕЛЕКЦІЯ ОВЕЦЬ**

#### **Тема 8. Теоретичні основи селекції. Походження, одомашнення та доместикаційні зміни овець**

Загальне поняття про селекцію тварин. Селекція як еволюція, що спрямована працею людини. Компоненти теоретичної основи селекції. Значення узагальнень про походження і доместикацію овець для племінної справи у вівчарстві. Класифікація і характеристика диких предків домашніх овець. Одомашнення і доместикаційні зміни овець. Сучасні уявлення про породу овець. Класифікація порід овець за зоологічними ознаками. Виробнича класифікація овець. Виробничі напрямки і породні ресурси сучасного вівчарства.



### **Тема 9. Тонкорунні породи овець**

Продуктивні особливості тонкорунних овець. Історичні етапи розвитку світового тонкорунного вівчарства. Виробничі напрямки тонкорунного вівчарства. Зони породного районування.

### **Тема 10. Напівтонкорунні породи овець**

Продуктивні особливості напівтонкорунних овець. Вовново-м'ясні та м'ясо-вовнові короткововнові і довгововнові породи овець: історія виникнення, сучасний стан, перспективи розвитку. Зони поширення напівтонкорунних овець.

### **Тема 11. Грубововнові і напівгрубововнові породи овець**

Загальна характеристика грубововнових овець. Виробнича класифікація грубововнових порід овець: смушкові породи овець, шубні, м'ясо-сальні, вовново-м'ясні, м'ясо-вовново-молочні. Напівгрубововнові вівці: м'ясо-сально-вовнові, м'ясо-вовно-молочні. Зони породного районування.

### **Тема 12. Бонітування овець**

Загальне поняття про бонітування овець. Індивідуальне і класне бонітування. Продуктивно-конституційні типи овець. Бонітувальний ключ. Бонітування тонкорунних, напівтонкорунних, грубововнових та напівгрубововнових овець. Використання результатів бонітування овець в селекційних та технологічних цілях.

### **Тема 13. Відбір і оцінка баранів за якістю нащадків. Методи ведення племінної роботи в господарствах різних типів**

Значення баранів-плідників у генетичному поліпшенні популяцій овець. Відбір ремонтних баранів для вирощування і оцінки за якістю нащадків. Отари вівцематок для оцінки ремонтних баранів за продуктивністю нащадків. Попередня оцінка баранів за продуктивністю ягнят при відлученні від маток у чотиримісячному віці. Основна оцінка баранів-плідників за продуктивністю нащадків у річному віці. Методи ведення племінної роботи в господарствах різних типів: типи вівчарських господарств, мічення овець, індивідуальний облік, форми обліку, обчислювальна техніка, організація відбору і підбору овець. План племінної роботи. Організація племінної продажі, виставок, аукціонів, наукових досліджень з генетики і селекції овець.

## **МОДУЛЬ 3. ТЕХНОЛОГІЯ ВІВЧАРСТВА**

### **Тема 14. Теоретичні основи і практичні методи технології**

Поняття про технологію виробництва. Головні структурні компоненти технології: спосіб виробництва і процес виробництва. Характеристика компонентів способу виробництва. Структура процесу виробництва продукції овець.

### **Тема 15. Відтворення стада овець**

Відтворення стада овець – найважливіший елемент технології виробництва продукції. Статева і відтворна зрілість овець. Особливості статевої активності овець. Суягність, підготовка і проведення ягніння вівцематок. Вирощування ягнят від народження до відлучення. Вирощування молодняку після відлучення від маток. Принципи формування маточних отар. Формування групи баранів-плідників. Структура і рух стада овець різних виробничих напрямків.

### **Тема 16. Годівля стада овець**

Особливості травлення і обміну речовин у овець. Норми і раціони годівлі овець в залежності від періоду року, віком тварин, фізіологічним станом, рівнем і характером продуктивності. Кормові засоби у вівчарстві: види кормів, способи заготівлі і збереження їх. Підготовка і порядок використання кормів. Зелений конвеєр для овець. Культурні довголітні пасовища для овець. Інтенсивне вирощування молодняку і нагул (відгодівля) дорослих овець. Засоби механізації кормовиробництва, годівлі овець, напування та прибирання гною.

### **Тема 17. Утримання і догляд стада овець**

Загальні біологічні особливості овець, що визначають зоогієнічні вимоги до системи утримання і догляду овець різних статевих і вікових груп в залежності від рівня інтенсифікації виробництва і зональних природно-економічних умов ведення вівчарства. Особливості утримання і догляду овець в зимовий і літній періоди року. Норми технологічного проектування у вівчарстві. Загальні ветеринарно-санітарні правила для вівцеферм. Використання пастуших собак при утриманні і догляді овець.

## **Тема 18. Одержання, первинна обробка і переробка продукції овець**

Організація стрижки овець, купки, класування і реалізації вовни. Доїння овець і переробка молока. Забій ягнят для одержання смушків. Консервування і вичинка шкур. Забій овець на м'ясо. Охолодження, оцінка і зберігання туш та подальше використання баранини. Консервування, зберігання, оцінка і використання овчин.

## **Тема 19. Сучасні системи ведення вівчарства. Економіка вівчарства в сучасних умовах національного і світового ринку**

Обґрунтування вибору елементів способу виробництва для різних технологічних процесів. Система фермерського господарства. Агропромислові комплекси у вівчарстві. Організаційні системи реалізації продукції овець. Структура і рух стада овець як основа розробки програм виробництва продукції овець. Компоненти формування собівартості і реалізаційної ціни та рентабельність виробництва продукції овець в сучасних умовах національного і світового вівчарства. Визначення за світовими критеріями економічної ефективності кожного з структурних компонентів селекції і технології, пов'язаних з кількісними і якісними ознаками продукції овець, оптимальним використанням землі, кормів, праці, енергії, науково-технічних досягнень, матеріальних ресурсів і коштів.

## **Тема 20. Заключення. Стан і тенденції розвитку вівчарства в Україні та різних регіонах і країнах світу**

Провідні країни світу з розвитку окремих напрямів вівчарства: тонкорунного, напівтонкорунного, грубововнового. Селекційні досягнення у вівчарстві: організація, тематика, результати. Інформаційна система, виробничі контакти і наукове співробітництво у вівчарстві. Перспективи галузі вівчарства у матеріальній виробничій культурі світу.

### 3. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Вівчарство як галузь сільського господарства
2. Вовноутворюючі структури шкіри овець
3. Формування вовнового покриву овець в онтогенезі
4. Компоненти ваги руна і настригу митої вовни
5. Зміни вовнового покриву овець в процесі еволюції
6. Гістологічна будова вовни
7. Хімічний склад та хімічні властивості вовни
8. Механічні і фізичні властивості вовни
9. Ознаки науково-технічної класифікації вовни
10. Будова руна. Типи вовнових волокон
11. Методи визначення тонини вовни
12. Забрудненість і загальний стан вовни
13. Шляхи поліпшення стану вовни
14. Загальна схема класування вовни
15. Класування тонкої вовни
16. Класування напівтонкої вовни
17. Класування неоднорідної вони
18. Визначення процента виходу чистого волокна
19. Ознаки оцінки каракулю
20. Формування смушка в онтогенезі овець
21. Типи завитків каракулю
22. Ознаки м'ясної продуктивності овець. Породи м'ясних овець
23. Теоретичні основи формування м'ясної продуктивності овець
24. Вплив віку на м'ясну продуктивність овець
25. Вплив породи на м'ясну продуктивність овець
26. Вплив годівлі на м'ясну продуктивність овець
27. Молочна продуктивність овець. Породи молочних овець
28. Товарна оцінка овчин
29. Статева і відтворна зрілість овець
30. Особливості статевої активності у овець
31. Строки парування та ягніння овець
32. Організація парування овець
33. Технологія відтворення овець
34. Суягність, підготовка і проведення ягніння маток
35. Вирощування молодняку овець після відлучення від маток
36. Вирощування ягнят від народження до відлучення
37. Формування маточних отар і групи баранів-плідників
38. Структура і оборот стада овець різних виробничих напрямків
39. Принцип розрахунку виробництва баранини по стаду овець

40. Принцип розрахунку виробництва вовни по стаду овець
41. Принцип розрахунку річної потреби поживних речовин для стада овець
42. Розрахунок річної потреби кормів для стада овець і норми годівлі
43. Годівля та утримання овець в літній період
44. Годівля та утримання овець у зимовий період
45. Технологія випасання овець. Типи пасовищ для овець
46. Технологічне обладнання для овець
47. Механізація виробничих процесів у вівчарстві
48. Використання пастуших собак у вівчарстві
49. Організація і проведення стриження овець
50. Стандартизація та сертифікація вовни, підготовка до реалізації
51. Первинна обробка вовни, способи очищення і сушіння вовни
52. Вовна як товар на ринку сировини і готової продукції
53. Промислове схрещування – резерв підвищення м'ясної продуктивності овець
54. Організація вівчарства в особистих селянських господарствах
55. Контрольна відгодівля і забій
56. Забій, розруб, сортування та пакування м'ясної продукції
57. Транспортування і прийом овець для забою
58. Внутрішній та зовнішній ринок м'яса баранини
59. Якість овечого молока та продуктів його переробки
60. Технологія машинного доїння овець. Обладнання для машинного доїння
61. Технологія виробництва овечих м'яких та твердих сирів
62. Правила забою і зняття овчин
63. Стандартизація та вади овчин
64. Організація забійних пунктів
65. Теоретичні основи селекції овець
66. Методи поліпшення існуючих і створення нових порід овець
67. Методи ведення племінної роботи у вівчарських господарствах різних типів
68. Класифікація та характеристика диких предків домашніх овець
69. Зоологічна класифікація порід домашніх овець
70. Виробнича класифікація порід овець
71. Індивідуальне та класне бонітування овець
72. Бонітування тонкорунних овець
73. Бонітування напівтонкорунних овець
74. Продуктивно-конституційні типи овець
75. Масовий та індивідуальний відбір у вівчарстві
76. Форми підбору овець

77. Продуктивні особливості тонкорунних овець
78. Історія розвитку тонкорунного вівчарства за кордоном
79. Історія тонкорунного вівчарства нашої країни
80. Породоутворення в тонкорунному вівчарстві
81. Порода овець австралійський меринос
82. Асканійська тонкорунна порода овець
83. Вівці породи прекос та мерино-фляйш
84. Продуктивні особливості напівтонкорунних овець
85. Цигайська порода овець на Україні
86. Кросбредне вівчарство України. Асканійська м'ясо-вовнова порода
87. Грубововнові вівці (загальна характеристика виробничого напрямку, характеристика каракульської породи)
88. Шубні породи овець. Характеристика романівської породи
89. Смушкові породи овець України (характеристика сокільської і асканійської каракульської порід)
90. Українська гірсько-карпатська порода овець

#### **4. ПЕРЕЛІК МАТЕРІАЛІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ І РЕЙТИНГУ З ДИСЦИПЛІНИ**

Контрольні питання (тести) проблемного характеру розроблені для кожної з тем лекційного матеріалу і лабораторних занять дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства”. Ці завдання подані окремо. Специфіка потокової системи визначення рівня засвоєння знань і рейтингу з дисципліни полягає в тому, що після кожної лекції і перед кожним лабораторним заняттям практикується коротка (5-6 хвилин) контрольна робота проблемного характеру. Зміст індивідуальних контрольних робіт в кінці кожної лекції стосується тематики матеріалу цієї ж лекції. Контрольні роботи на початку лабораторних занять стосуються усього пройденого матеріалу на лабораторних заняттях та матеріалу, що вивчається самостійно. Протягом семестру кожний студент має біля 10-12 контрольних робіт. Це дозволяє визначити рівень засвоєння знань, вести необхідну корекцію навчальної роботи і визначити рейтинг студентів з “Технологія виробництва продукції вівчарства за потоковою успішністю.

Критерії оцінки знань: “Відмінно” - студент відтворює (пам'ятає) більше 70% нормативної інформації з навчальної дисципліни, глибоко її розуміє і як наслідок цього може творчо використовувати знання або відповідати на проблемні питання з “Вівчарства”; “Добре” - студент відтворює (пам'ятає) більше 70%

нормативної інформації з навчальної дисципліни, розуміє її і як наслідок цього може використовувати знання за традиційною схемою (по аналогії) або відповідати на непроблемні питання; “Задовільно” - студент відтворює (пам’ятає) близько 70% нормативної інформації з навчальної дисципліни, але не розуміє матеріалу і як наслідок цього не може використовувати знань навіть по аналогії (за зразком) в суто технічних за змістом завданнях; “Незадовільно” - студент не відтворює (не пам’ятає) основної (близько 70%) нормативної інформації з навчальної дисципліни.

## **5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

Більшість розділів курсу “Технологія виробництва продукції вівчарства” студенти заочної форми навчання вивчають самостійно, використовуючи рекомендовану літературу, оскільки на лекції та лабораторні заняття виноситься лише незначна кількість тем і питань.

Вивчення тем доцільно здійснювати за розгорнутим планом. Занотуйте короткі відповіді на кожну з тем методичних вказівок (в заданій послідовності) і Ви сформуєте власний конспект, що буде більш цінним для Вас, ніж готовий, з погляду одночасного засвоєння його змісту.

Короткий зміст окремих тем курсу та запитання для самостійної перевірки знань наведено у другому і третьому розділах методичних вказівок.

Самостійна робота студентів забезпечується системою навчально-методичних засобів, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами тощо. Для самоконтролю рівня знань студенти використовують тести.

Перелік контрольних питань, з яких формуються тестові завдання, видається студентам (слухачам) заочної форми навчання лектором відповідної навчальної дисципліни заздалегідь, під час попередньої лабораторно-екзаменаційної сесії.

Тестові завдання для контрольної роботи видає та організаційно забезпечує їх виконання лектор відповідної навчальної дисципліни.

## 6. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

### Тестові завдання до першого модуля

#### № 1

Доповніть речення:

*За хімічною природою вовна майже на 97-98% складається з білка .....*

#### № 2

Доповніть речення:

*Кератин – це білок з високим вмістом ..., яка міститься в ... - одной з найхарактерніших сірковмісних амінокислот вовни.*

#### № 3

*Скільки хімічних елементів виявлено в кератині?*

1. П'ять
2. Десять
3. П'ятнадцять
4. Вісімнадцять

#### № 4

*Шкіряний покрив ссавців, у тому числі й овець, складається із власне шкіри та її похідних. Похідні шкіри – це:*

1. Вовнові волокна
2. Волосяні фолікули
3. Сальні залози
4. Потові залози
5. Молочні залози
6. Специфічні («ароматичні») залози
7. Роги
8. Нігті
9. Кігті
10. Копита

#### № 5

*Основною вовноутворюючою структурою шкіри*

*є – \_\_\_\_\_*

#### № 6

*Закладання волосяних фолікулів у шкірі овець починається в:*

1. 30-добовому віці плода
2. 50-добовому віці плода
3. 120-добовому віці плода



№ 7

*Від початку закладання волосяного фолікула до появи вовнинки на поверхні шкіри минає, діб:*

1. 30 – 40
2. 50 – 60
3. 80 – 90

№ 8

*Первинні фолікули мають:*

1. Потову залозу
2. Парну сальну залозу
3. Непарну сальну залозу
4. М'яз – піднімач волосу

№ 9

*Вторинні фолікули мають:*

1. Потову залозу
2. Парну сальну залозу
3. Непарну сальну залозу
4. М'яз - піднімач волосу

№ 10

*У овець з однорідною вовною волосяні фолікули утворюють:*

1. Пух
2. Перехідний волос
3. Ость
4. Сухий волос
5. Мертвий волос

№ 11

*У овець з неоднорідною вовною первинні фолікули утворюють:*

1. Пух
2. Перехідний волос
3. Ость або її похідні

№ 12

*У овець з неоднорідною вовною вторинні фолікули утворюють:*

1. Пух
2. Перехідний волос
3. Ость або її похідні

№ 13

*Вкажіть основні властивості вовни:*

1. Поглинає і утримує вологу
2. Має низьку теплопровідність
3. Пропускає ультрафіолетові промені
4. Не пропускає ультрафіолетові промені
5. Міцно утримує барвники
6. Слабко загорається
7. Швидко загорається
8. Є хорошим ізолятором шуму і електрики

*№ 14*

*Зазначте основні фізичні властивості вовни:*

1. Питома вага
2. Блиск
3. Пігментація
4. Здатність до електризації
5. Гігроскопічність
6. Вологість
7. Міцність
8. Здатність до розтягування

*№ 15*

*Зазначте основні механічні властивості вовни:*

1. Питома вага
2. Гігроскопічність
3. Міцність
4. Здатність до розтягування
5. Пружність
6. Еластичність
7. Пластичність

*№ 17*

*Зазначте геометричні властивості вовни:*

1. Питома вага
2. Довжина
3. Тонина
4. Звивистість
5. Міцність
6. Еліптичність
7. Пластичність

*№ 18*

*Вкажіть, які з названих амінокислот, що входять до складу вовни, мають найбільшу питому вагу:*

1. Цистин
2. Глутамінова кислота
3. Метіонін
4. Гістидин
5. Аргінін
6. Триптофан

*№ 19*

*Вкажіть основні технологічні властивості вовни:*

1. Питома вага
2. Міцність
3. Колір
4. Валкопридатність
5. Еліптичність
6. Звивистість
7. Прядильна здатність

*№ 20*

*Вкажіть причини звалювання вовни:*

1. Наявність лусок на поверхні волокон
2. Тонина вовни і здатність її до петлювання
3. Механічні властивості (пружність, еластичність та пластичність вовнинок)
4. Наявність у вовні сірки

*№ 21*

*Жиропіт вовни – це:*

1. Вовновий жир
2. Вовновий піт
3. Механічна суміш цих двох взаємодіючих компонентів
4. Домішки вовни

*№ 22*

*Значення жиропоту:*

1. Якісний показник здоров'я тварини
2. Захисне для збереження вовни
3. Сировина для фармацевтичної промисловості
4. Адаптивне для тварин

*№ 23*

*До вад вовни, що знижують її сорт і вартість відносять:*

1. Засміченість та забрудненість

2. «Голодна» тонина
3. Переслід
4. Тавро
5. Вовна «нитка»
6. Здатність до звалювання

№ 24

*Руно – це:*

1. Шкіра разом з волосяним покривом у вигляді суцільного пласта
2. Вовновий покрив знятий з вівці у вигляді суцільного пласта
3. Шкіра знята з вівці у вигляді суцільного пласта

№ 25

*Приведіть у відповідність терміни:*

Термін:

Визначення:

- |            |  |
|------------|--|
| 1. Руно    | А. Пучок вовни, який складається з різних типів волокон              |
| 2. Штапель | Б. Вовновий покрив знятий з вівці у вигляді суцільного пласта        |
| 3. Косиця  | В. Пучок вовни, який складається із одного типу елементарних волокон |

№ 26

*Основні елементи руна - це:*

1. Штапелі
2. Косиці
3. Волосяні фолікули

№ 27

*Вкажіть дві основні причини утримання елементарних волокон в пучках:*

1. Тонина вовни
2. Довжина вовни
3. Групове розташування волосяних фолікулів в шкірі
4. Звивистість вовни
5. Вихід кількох волокон із однієї волосяної фолікули
6. Жиропіт

№ 28

*Однорідна вовна має:*

1. Штапельну будову руна
2. Косичну будову руна

3. Складається з одного типу волокон
4. Складається з різних типів волокон

*№ 29*

*Неоднорідна вовна має:*

1. Штапельну будову руна
2. Косичну будову руна
3. Складається з одного типу волокон
4. Складається з різних типів волокон

*№ 30*

*Приведіть у відповідність визначення різних видів вовни:*

Вид вовни:

Визначення:

- |               |   |
|---------------|---|
| А. Тонка      | 1. Складається тільки з різних типів волокон (неоднорідна), де значно переважають пух та перехідний волос, ость, тонка чи середньої тинини, мало або зовсім немає мертвого й сухого волосу; |
| Б. Напівтонка |   |
| В. Напівгруба | має косичну будову руна   |
| Г. Груба      | 2. Складається тільки з перехідного волосу або пуху і перехідного, вирівняних за тониною, має штапельну і штапельно-косичну будову, тинину 25,1 мкм і більше (58-ма якість і нижче)         |
|               | 3. Складається тільки з пуху (однорідна), має штапельну будову руна, тинину до 25 мкм (60-ї якості й вище)  |
|               | 4. Складається з різних типів волокон (неоднорідна), де пуху й перехідного волосу мало, але багато грубої ості, сухого та мертвого волосу; має косичну будову руна                          |

*№ 31*

*Вкажіть ознаки мериносової вовни:*

1. Однорідна
2. Неоднорідна
3. Складається тільки з пуху
4. Складається тільки з перехідного волосу
5. Містить пух; перехідний волос, ость та велику кількість сухого і мертвого волосу

6. Має добру вирівненість волокон за тониною
7. Невирівняна за тониною
8. Достатньо жиропітна
9. Пружна, дещо жорстка на дотик
10. Має велику за розміром добре виражену звивистість
11. Має дрібну та середньої величини добре виражену звивистість
12. Має люстровий блиск і велику довжину однорідної вовни

*№ 32*

*Вкажіть ознаки кросбредної вовни:*

1. Однорідна
2. Неоднорідна
3. Складається тільки з пуху
4. Складається тільки з перехідного волосу
5. Містить пух; перехідний волос, ость та велику кількість сухого і мертвого волосу
6. Має добру вирівненість волокон за тониною
7. Невирівняна за тониною
8. Достатньо жиропітна
9. Пружна, дещо жорстка на дотик
10. Має велику за розміром добре виражену звивистість
11. Має дрібну та середньої величини добре виражену звивистість
12. Має люстровий блиск і велику довжину однорідної вовни

*№ 33*

*Вкажіть ознаки цигайської вовни:*

1. Однорідна
2. Неоднорідна
3. Складається тільки з пуху
4. Складається тільки з перехідного волосу
5. Містить пух; перехідний волос, ость та велику кількість сухого і мертвого волосу
6. Має добру вирівненість волокон за тониною
7. Невирівняна за тониною
8. Достатньо жиропітна
9. Пружна, дещо жорстка на дотик
10. Має велику за розміром добре виражену звивистість
11. Має дрібну та середньої величини добре виражену звивистість
12. Має люстровий блиск і велику довжину однорідної вовни

№ 34

*Вкажіть ознаки немериносової вовни*

1. Однорідна
2. Неоднорідна
3. Складається тільки з пуху
4. Складається тільки з перехідного волосу
5. Містить пух; перехідний волос, ость та велику кількість сухого і мертвого волосу
6. Має добру вирівненість волокон за тониною
7. Невирівняна за тониною
8. Достатньо жиропітна
9. Пружна, дещо жорстка на дотик
10. Має велику за розміром добре виражену звивистість
11. Має дрібну та середньої величини добре виражену звивистість
12. Має люстровий блиск і велику довжину однорідної вовни

№ 35

*За якими ознаками проводять науково-технічну класифікацію вовни?*

1. Вид вовни
2. Тонина
3. Довжина
4. Стан
5. Колір
6. Жиропітність вовни

№ 36

*З урахуванням результатів науково-технічної класифікації розробляють \_\_\_\_\_ на вовну*

№ 37

*Метою класування вовни є:*

1. Підготовка сировини до переробки і використання
2. Встановлення реалізаційної ціни на вовну
3. Визначення виходу чистого волокна

№ 38

*Вихід чистого волокна – це відношення \_\_\_\_\_ до \_\_\_\_\_ виражене у відсотках*

№ 39

*Дайте найбільш точне визначення топсу:*

1. Топс – це мита прочесана вовна

2. Топс – це немита прочесана вовна
3. Топс – це вовна у вигляді пряжі
4. Топс – це вовновий покрив знятий з вівці

№ 40

*У виробничих умовах тонину вовни визначають:*

1. Органолептичним методом (в якостях)
2. Лабораторним методом (в мікрометрах)
3. За еталонами

№ 41

*Якість вовни – це:*

1. Відхилення від прямолінійного розміщення волокон у натуральному стані
2. Основна геометрична характеристика властивостей вовни
3. Кількість мотків пряжі, що виходить з одного фунта (453,6 г) митої прочесаної вовни за довжини нитки в мотку 512 м

№ 42

*Вкажіть ознаки формування настригу чистої вовни у овець:*

1. Величина тварини
2. Вихід чистого волокна у відсотках
3. Складчастість шкіри
4. Оброслість овець
5. Густина вовни
7. Тонина волокон
8. Довжина вовни

№ 43

*Вкажіть компоненти настригу немитої вовни:*

1. Чисте волокно
2. Піт
3. Жир
4. Рослинні домішки
5. Мінеральні домішки
6. Волога
7. Густина вовни

№ 44

*Які з наведених ознак враховують при визначенні реалізаційної ціни 1 кг чистої вовни?*

1. Вид вовни
2. Вміст жиру у вовні



3. Довжина вовни
4. Тонина вовни
5. Стан вовни
6. Вихід чистого волокна у відсотках
7. Колір

№ 45

*Які з наведених ознак враховують при визначенні реалізаційної ціни 1 кг немитої вовни?*

1. Вид вовни
2. Вміст жиру у вовні
3. Довжина вовни
4. Тонина вовни
5. Стан вовни
6. Вихід чистого волокна у відсотках
7. Колір

№ 46

*Приведіть у відповідність кількісні показники вовни:*

Показник:

Визначення:

- |                          |   |
|--------------------------|---|
| 1. Настриг немитої вовни | А. Це відношення у відсотках маси чистого волокна до маси немитої вовни |
| 2. Настриг чистої вовни  | Б. Це маса руна   |
| 3. Вихід чистого волокна | В. Це вихід чистої вовни з одного руна                                  |

№ 47

*Смушок (каракуль) – це:*

1. Шкурка плода овець у ранньому віці (110-125 діб)
2. Шкурка плода овець у пізньому віці (125-145 діб)
3. Шкурка плода овець за кілька діб до народження (145 -148)
4. Шкурка ягняти у віці 1 – 3 доби з волосяним покривом у вигляді завитків

№ 48

*Голяк – це:*

1. Шкурка ягняти у віці 1 – 3 доби з волосяним покривом у вигляді завитків
2. Шкурка плода овець у ранньому віці (110-125 діб)
3. Шкурка плода овець у пізньому віці (125-145 діб)
4. Шкурка плода овець за кілька діб до народження (145 -148)

№ 49

*Каракульча – це:*

1. Шкурка ягняти у віці 1 – 3 доби з волосяним покривом у вигляді завитків
2. Шкурка плода овець у ранньому віці (110-125 діб)
3. Шкурка плода овець у пізньому віці (125-145 діб)
4. Шкурка плода овець за кілька діб до народження (145 -148)

№ 50

*Каракуль-каракульча – це:*

1. Шкурка ягняти у віці 1 – 3 доби з волосяним покривом у вигляді завитків
2. Шкурка плода овець у ранньому віці (110-125 діб)
3. Шкурка плода овець у пізньому віці (125-145 діб)
4. Шкурка плода овець за кілька діб до народження (145 -148)

№ 51

*Які ознаки враховують при оцінці каракулю (смушків)?*

1. Загальні товарні властивості
2. Якість волосу
3. Колір смушка
4. Якість (типи) завитків
5. Розмір шкурки
6. Товщина міздрі

№ 52

*Якими ознаками характеризуються загальні товарні властивості смушків?*

1. Живою масою ягнят
2. Розміром шкурки
3. Товщиною міздрі
4. Масою шкурки
5. Смушкові групи і сорти каракулю

№ 53

*Якими ознаками визначається якість волосу каракулю (смушків)?*

1. Довжиною
2. Товщиною
3. Густотою
4. Шовковистістю та блиском

5. Інтенсивністю пігментації
6. Типами завитків
7. Цінністю завитків

№ 54

*Розподілити наведені типи завитків каракулю за їх цінністю*

| <u>Тип завитків</u> | <u>Група за цінністю</u> |
|---------------------|--------------------------|
| 1. Горошкоподібний  | А. Цінні                 |
| 2. Вальок           |                          |
| 3. Гривка           | Б. Менш цінні            |
| 4. Біб              |                          |
| 5. Штопороподібний  | В. Малоцінні             |
| 6. Напівкільце      |                          |
| 7. Завитка          | Г. Нецінні               |
| 8. Ласи             |                          |
| 9. Деформовані      |                          |
| 10. Кільце          |                          |

№ 55

*Розподілити за виробничими напрямками вівчарства наведені породи овець та рівень їх продуктивності:*

| Виробничі напрями вівчарства | Порода                          | Рівень вовнової продуктивності |                      |                    |
|------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|----------------------|--------------------|
|                              |                                 | Настриг неминої вовни          | Настриг чистої вовни | Вихід чистої вовни |
| 1. Тонкорунне                | А. Українська м'ясо-вовнова     | А. Високий                     | 1. Високий           | α. Високий         |
| 2. Напівтонкорунне           | Б. Асканійська тонкорунна       | Б. Середній                    | 2. Середній          | β. Середній        |
| 3. Грубововнове              | В. Українська гірськокарпатська | В. Низький                     | 3. Низький           | γ. Низький         |

№ 56

*Приведіть у відповідність категорії овчин*

Категорія овчин:

Характеристика:

- |                      |  |
|----------------------|--|
| 1. Шубні             | А. Шкури овець з однорідною вовною           |
| 2. Хутрові (цигейки) | Б. Шкури овець з неоднорідною вовною         |
| 3. Шкіряні           | В. Шкури не придатні для виготовлення шубних |

і хутрових виробів

Г. Шкури дорослих овець і молодняку після 4 – 6-місячного віку

Д. Шкури мають дуже короткий, неміцний вовновий покрив, який містить велику кількість мертвого волосу

*№ 57*

*Із наведеного переліку характеристик вказати ті, що властиві таким видам овчин*

Характеристика овчин:

Вид овчин:

- |                                 |                |
|---------------------------------|----------------|
| 1. Шкура тонкорунних овець      | А. Цигейка     |
| 2. Шкура напівтонкорунних овець | Б. Романівська |
| 3. Шкура грубововних овець      |                |
| 4. Шкура напівгрубововних овець |                |
| 5. Ость довша пуху              |                |
| 6. Пух довший ості              |                |
| 7. Пух білий                    |                |
| 8. Ость чорна                   |                |
| 9. Ость біла                    |                |

*№ 58*

*Вкажіть за якими ознаками визначають якість овчин:*

1. Ознаки вовнової продуктивності
2. Щільність і товщина шкіри
3. Співвідношення довжини ості та пуху
4. Типовість забарвлення волосу
5. Ступінь перерослості пуху над остю

*№ 59*

*Вкажіть прижиттєві ознаки м'ясної продуктивності овець:*

1. Хімічний склад баранини
2. Будова тіла
3. Жива маса
4. Забійна маса
5. Середньодобові прирости
6. Скороспілість
7. Витрати корму на 1 кг приросту
8. Вгодованість
9. Коефіцієнт м'ясності
10. Співвідношення м'язи : жир

№ 60

*Вкажіть післязабійні ознаки м'ясної продуктивності овець:*

1. Частина і тканини туші
2. Скороспілість
3. Вгодованість
4. Питома вага кісток у туші
5. Забійна маса
6. Забійний вихід
7. Витрати кормів на 1 кг приросту
8. Коефіцієнт м'ясності
10. Якість м'язів та жиру
11. Хімічний склад баранини

№ 61

*Вкажіть ознаки м'ясної продуктивності овець різного віку:*

| <i>Вік</i>        | <i>Ознака</i>                              |
|-------------------|--|
| А. Молодняк овець | 1. Велика маса туші                        |
|                   | 2. Невисока калорійність м'яса             |
| Б. Дорослі вівці  | 3. Високі витрати корму на 1 кг приросту   |
|                   | 4. Невисокий вміст жиру в туші             |
|                   | 5. Великий відсоток м'язів у туші          |
|                   | 6. Невелика маса туші                      |
|                   | 7. Висока калорійність м'яса               |
|                   | 8. Невисокі витрати корму на 1 кг приросту |
|                   | 9. Високий вміст жиру в туші               |
|                   | 10. Середній відсоток м'язів у туші        |

№ 62

*Середньодобові прирости у овець становлять, г:*

1. Від 100 – 150 до 400 – 500
2. Від 100 – 150 до 400 – 500
3. Від 100 – 150 до 400 – 500

№ 63

*Забійна маса у овець становить, кг:*

1. 10 - 80
2. 25 - 30
3. 35 - 45

№ 64

*Забійний вихід у овець становить, %:*

1. 15 - 35
2. 35 - 55
3. 75 - 80

*№ 65*

*Зазначте основні особливості баранини:*

1. Містить у 2 – 3 рази менше холестерину, ніж свинина та яловичина
2. Містить у 2 – 3 рази більше холестерину, ніж свинина та яловичина
3. Багате джерело незамінних амінокислот
4. Жир має високу точку топлення і застигання

*№ 66*

*До основних ознак молочної продуктивності овець слід віднести:*

1. Надій молока за лактацію
2. Плодючість
3. Тривалість лактації
4. Багатоплідність
5. Вміст жиру, білка та сухої речовини у молоці
6. Поліестричність
7. Придатність до машинного доїння

*№ 67*

*Лактація у звичайних овець триває:*

1. 2 - 4 міс
2. 4 – 5 міс
3. До 7 міс

*№ 68*

*Лактація у спеціалізованих (молочних) порід овець триває:*

1. 2 - 4 міс
2. 4 – 5 міс
3. До 7 міс

*№ 69*

*Надій молока за лактацію у звичайних овець становить, кг:*

1. Від 60-80 до 100-120 і більше
2. Від 300-400 до 500-700
3. Від 500-700 до 1000

*№ 70*

*Вміст жиру (%) в молоці овець коливається від:*

1. 3,5 до 4,5
2. 5 до 7
3. 6 до 9
4. 15 до 19

№ 71

На одержання 1 кг м'якого сиру (бринзи) витрачають овечого молока, (кг):

1. 5
2. 7
3. 10
4. 13

№ 72

Назвіть, у вигляді яких продуктів найчастіше використовують молоко овець:

- |            |                 |
|------------|-----------------|
| 1. Кефір   | 4. Свіже молоко |
| 2. Сметана | 5. Йогурт       |
| 3. Сир     | 6. Масло        |

№ 73

З наведених відсотків хімічного складу молока ссавців вівці мають такі показники:

| Компоненти<br>хімічного складу | Шифр цифрового показника |    |     |     |
|--------------------------------|--------------------------|----|-----|-----|
|                                | A                        | B  | B   | Г   |
| 1. Жир                         | 2%                       | 7% | 16% | 48% |
| 2. Білок                       | 2%                       | 5% | 10% | 12% |
| 3. Цукор                       | 1%                       | 2% | 4%  | 6%  |

## ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО 2 МОДУЛЯ

№ 74

Назвіть, які з перелічених ознак покладено в основу зоологічної і виробничої класифікації порід овець:

| Класифікації<br>порід | Ознаки класифікації                               |
|-----------------------|---|
| А. Зоологічна         | 1. М'ясна продуктивність                          |
|                       | 2. Довжина хвоста                                 |
| Б. Виробнича          | 3. Форма хвоста                                   |
|                       | 4. Тип вовнового покриву                          |
|                       | 5. Смушкова продуктивність                        |
|                       | 6. Відкладення жиру вздовж хвоста                 |
|                       | 7. Відкладення жиру біля кореня хвоста і на крупі |
|                       | 8. Вовнова продуктивність                         |
|                       | 9. Овчинна продуктивність                         |
|                       | 10. Молочна продуктивність                        |

№ 75

*Згідно виробничої класифікації за типом вовнового покриву породи овець поділяють на:*

1. Тонкорунні
2. Напівтонкорунні
3. М'ясо-вовнові
4. Вовново-м'ясні
5. Напівгрубововні
6. Грубововні

№ 76

*Згідно виробничої класифікації за характером продуктивності породи овець поділяють на:*

1. Вовнові
2. Тонкорунні
3. Вовново-м'ясні
4. М'ясо-вовнові
5. Шубні
6. Грубововнові
7. Смушкові
8. М'ясо-сальні
9. М'ясо-сально-вовнові
10. М'ясо-вовново-молочні

№ 77

*До овець тонкорунного напрямку продуктивності належать породи:*

1. Радянський меринос
2. Цигайська
3. Австралійський меринос
4. Асканійська тонкорунна
5. Романівська
6. Прекос
7. Українська гірськокарпатська
8. Казахський архаромеринос
9. Полварс

№ 78

*З названих порід овець до напівтонкорунних належать:*

1. Асканійські кросбреди
2. Цигайська
3. Лінкольн
4. Асканійська тонкорунна



5. Сокільська
6. Ромні-марш
7. Асканійські чорноголові
8. Прекос
9. Новозеландський корідель

*№ 79*

*З названих порід овець до напівгрубововнових належать:*

1. Асканійські кросбреди
2. Цигайська
3. Лінкольн
4. Сараджинська
5. Каракульська
6. Ромні-марш

*№ 80*

*З названих порід овець до грубововнових належать:*

1. Прекос
2. Романівська
2. Олібс
3. Каракульська
4. Ромні-марш
5. Сокільська
6. Українська гірськокарпатська

*№ 81*

*З названих порід овець до смушкових належать:*

1. Асканійський породний тип багатоплідних каракульських овець
2. Сокільська
3. Каракульська
4. Романівська
5. Українська гірськокарпатська

*№ 82*

*З названих порід овець до шубних належать:*

1. Романівська
2. Каракульська
3. Сокільська
4. Українська гірськокарпатська

№ 83

*Вкажіть породи овець молочного напрямку продуктивності:*

1. Українська гірсько-карпатська
2. Олібс
3. Шароле
4. Остфрізька

№ 84

*Вкажіть породи овець м'ясного напрямку продуктивності:*

1. Прекос
2. Олібс
3. Шароле
4. Остфрізька

№ 85

*Із наведеного переліку характеристик вказати ті, що властиві тонкорунним вівцям:*

1. Низький вихід чистого волокна, %
2. Висока складчастість шкіри
3. Високий вміст жиру і поту у вовні
4. Висока густина вовни
5. Низький настриг немитої вовни

№ 86

*Селекція – це:*

1. Наука про створення і розмноження сільськогосподарських тварин і птиці та поліпшення їхніх спадкових якостей
2. Теоретичні основи і практичні методи спадкового поліпшення тварин
3. Система знань і методів що забезпечує реалізацію спадкових задатків тварин у вигляді продукції

№ 87

*Селекція включає:*

1. Теоретичні основи
2. Практичні методи роботи
3. Об'єкти роботи

№ 88

*Вкажіть фактори, що визначають ефективність селекції овець:*

1. Інтервал між поколіннями
2. Умови годівлі і утримання тварин

3. Підбір і відбір тварин
4. Успадкованість ознак продуктивності
5. Точність оцінки спадкових якостей
6. Мінливість ознак продуктивності
7. Технологічні умови вирощування молодняка

№ 89

*Вкажіть, які показники популяції визначають методи селекції овець у бажаному напрямі:*

*Показники популяції*

1. Середня жива маса
2. Коефіцієнти успадкованості
3. Довжина вовни
4. Коефіцієнти варіації ознак
5. Середньодобові прирости живої маси тварин
6. Коефіцієнти повторюваності
7. Показники мінливості ознак

№ 90

*Практичні методи селекції включають:*

1. Облік індивідуальної продуктивності овець
2. Облік походження тварин
3. Оцінку баранів-плідників за продуктивністю нащадків
4. Відбір і формування отар
5. Підбір і організація парування дорослих тварин

№ 91

*Частка мінливості, зумовлена генетичними факторами, називається \_\_\_\_\_ і позначається \_\_\_\_\_*

№ 92

*Вкажіть ознаки продуктивності овець, що мають коефіцієнт успадкування більший як 0,5*

*Ознаки:*

1. Жива маса у річному віці
2. Жива маса при народженні
3. Тілобудова
4. Настриг чистої вовни
5. Настриг немитої вовни
6. Тонина вовни
7. Довжина вовни

8. Кількість звивин на 1 см довжини
9. Наявність песиги у новонароджених ягнят
10. Плодючість
11. Кількість ягнят при відлученні

*№ 93*

*Вкажіть ознаки продуктивності овець, що мають коефіцієнт успадкування мени як 0,5*

*Ознаки:*

1. Жива маса у річному віці
2. Жива маса при народженні
3. Будова тіла
4. Настриг чистої вовни
5. Настриг немитої вовни
6. Тонина вовни
7. Довжина вовни
8. Кількість звивин на 1 см довжини
9. Наявність песиги у новонароджених ягнят
10. Плодючість
11. Кількість ягнят при відлученні

*№ 94*

*Основні якісні селекційні ознаки овець тонкорунних і напівтонкорунних порід - це:*

1. Екстер'єр
2. Колір вовни
3. Звивистість та вирівняність волокон за тониною
4. Колір, кількість і якість жиропоту
5. Блиск і пружність
6. Звалювальна здатність вовни
7. Жива маса й вгодованість овець
8. Складчастість шкіри
9. Вихід чистого волокна
10. Густина, довжина, тонина вовни

*№ 95*

*Основні кількісні селекційні ознаки овець тонкорунних і напівтонкорунних порід - це:*

1. Екстер'єр
2. Колір вовни
3. Звивистість та вирівняність волокон за тониною

4. Колір, кількість і якість жиропоту
5. Блиск і пружність
6. Звалювальна здатність вовни
7. Жива маса й вгодованість овець
8. Складчастість шкіри
9. Вихід чистого волокна
10. Густина, довжина, тонина вовни

*№ 96*

*Основою для прогнозування ефективності добору можуть бути:*

1. Коефіцієнти повторюваності
2. Коефіцієнти успадкованості
3. Коефіцієнти кореляції
4. Коефіцієнти регресії

*№ 97*

*Підвищення селекційної ознаки у нащадків порівняно з вихідними батьківськими формами прийнято називати:*

1. Генетичним зрушенням
2. Селекційним тиском
3. Селекційним диференціалом

*№ 98*

*Під селекційним тиском розуміють:*

1. Відсоток вибракуваних тварин після проведеного оцінювання їх
2. Підвищення селекційної ознаки у нащадків порівняно з вихідними батьківськими формами
3. Різниця між середніми показниками ознаки у відібраної для відтворення групи тварин і середніми даними по стаду овець

*№ 99*

*Селекційний диференціал – це:*

1. Середній показник ознаки по всіх відібраних тваринах
2. Різниця між середніми показниками ознаки у відібраної для відтворення групи тварин і середніми даними по стаду овець
3. Взаємозв'язок між господарсько-корисними ознаками
4. Період від народження самої тварини до народження її нащадків, залишених для розведення

*№ 100*

*На ефективність селекційного процесу впливає:*

1. Інтервал між поколіннями
2. Гетерозис
3. Інбредна депресія

*№ 101*

*Вкажіть інтервал між поколіннями у вівчарстві, років:*

1. 1,0 – 2,5
2. 2,5 – 3,0
3. 3,0 – 4,0
4. 4,0 – 5,0

*№ 102*

*Які види відбору застосовують у вівчарстві?*

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний
3. За продуктивністю
4. За походженням
5. За якістю потомства

*№ 103*

*Який відбір має вирішальне значення у вівчарстві?*

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний
3. За продуктивністю
4. За походженням
5. За якістю потомства

*№ 104*

*Який вид відбору є основним у племінному вівчарстві ?*

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний

*№ 105*

*Який вид відбору є основним у неплемінних господарствах ?*

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний

*№ 106*

*Назвіть показники популяції, що визначають необхідність здійснення масового відбору овець*

*Показники популяції:*

1. Високий настриг вовни
2. Нечітка звивистість штапелю
3. Високий рівень адитивної мінливості в популяції

4. Чистопородне розведення овець
5. Схрещування овець
6. Високий рівень неадитивної мінливості в популяції

*№ 107*

*Назвіть показники популяції, що визначають необхідність здійснення індивідуального відбору овець*

*Показники популяції:*

1. Високий настриг вовни
2. Нечітка звивистість штапелю
3. Високий рівень аддитивної мінливості в популяції
4. Чистопородне розведення овець
5. Схрещування овець
6. Високий рівень неаддитивної мінливості в популяції

*№ 108*

*Зазначте послідовність відбору:*

1. Відбір за продуктивністю
2. Відбір за якістю нащадків
3. Відбір за походженням
4. Відбір за конституцією та екстер'єром

*№ 109*

*Вкажіть види відбору овець в господарствах різних типів:*

- |             |                   |
|-------------|-------------------|
| А. Товарні: | 1. За походженням |
|             | 2. За розвитком   |
| Б. Племінні | 3. Індивідуальний |
|             | 4. Масовий        |

*№ 110*

*Однорідний підбір – це:*

1. Підбір, коли до кожної матки добирають певного плідника
2. Підбір маток і плідників, схожих за головними ознаками відбору
3. Підбір маток і плідників, які відрізняються за головними ознаками відбору
4. Підбір з врахуванням групової належності
5. Підбір, коли до групи маток добирають одного, двох або трьох плідників
6. Підбір з врахуванням спорідненості між тваринами

*№ 111*

*Індивідуальний підбір – це:*

1. Підбір, коли до кожної матки добирають певного плідника
2. Підбір маток і плідників, схожих за головними ознаками відбору
3. Підбір маток і плідників, які відрізняються за головними ознаками відбору
4. Підбір з врахуванням групової належності
5. Підбір, коли до групи маток добирають одного, двох або трьох плідників
6. Підбір з врахуванням спорідненості між тваринами

*№ 112*

*Груповий підбір – це:*

1. Підбір, коли до кожної матки добирають певного плідника
2. Підбір маток і плідників, схожих за головними ознаками відбору
3. Підбір маток і плідників, які відрізняються за головними ознаками відбору
4. Підбір з врахуванням групової належності
5. Підбір, коли до групи маток добирають одного, двох або трьох плідників
6. Підбір з врахуванням спорідненості між тваринами

*№ 113*

*Неоднорідний підбір – це:*

1. Підбір, коли до кожної матки добирають певного плідника
2. Підбір маток і плідників, схожих за головними ознаками відбору
3. Підбір маток і плідників, які відрізняються за головними ознаками відбору
4. Підбір з врахуванням групової належності
5. Підбір, коли до групи маток добирають одного, двох або трьох плідників
6. Підбір з врахуванням спорідненості між тваринами

*№ 114*

*Зазначте результатом якої селекційної праці є тварини:*

- |             |                                 |
|-------------|---------------------------------|
| А. Помісні  | 1. Внутрішньопородне розведення |
|             | 2. Схрещування різних порід     |
| Б. Гібридні | 3. Доместикації                 |



*№ 115*

*Бонітування овець – це:*

1. Відбір кращих тварин для поповнення основних отар баранів-плідників і вівцематок
2. Комплексна оцінка тварин за якістю нащадків
3. Комплексна оцінка продуктивності тварин
4. Оцінка та відбір овець для відгодівлі

*№ 116*

*В яких господарствах проводиться бонітування овець?*

1. В спеціалізованих господарствах
2. У товарних господарствах різних форм власності
3. У спеціалізованих господарствах, які мають тільки державне підпорядкування
4. В усіх господарствах, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, що мають племінних овець

*№ 117*

*Яка мета бонітування овець?*

1. Встановлення комплексного класу овець
2. Уточнення записів племінного обліку
3. Визначення виробничого призначення та проведення контрольної відгодівлі
4. Відбір кращих тварин для поповнення основних отар баранів-плідників і вівцематок

*№ 118*

*Які тварини не підлягають бонітуванню?*

1. Тварини, які мають заразні захворювання
2. Тварини II класу
3. Барани для племпродажу
4. Переярки

*№ 119*

*Зазначте контингент щорічного бонітування:*

1. Вівцематки
2. Барани-плідники
3. Ремонтні барани
4. Барани для племпродажу
5. Ярки
6. Переярки

№ 120

*Вкажіть вік основного бонітування молодняку овець смушкових порід:*

1. 1 – 3 дні
2. 5 – 7 міс
3. 8 – 9 міс
4. 12 – 14 міс

№ 121

*Вкажіть вік основного бонітування молодняку овець тонкорунних порід:*

1. 1 – 3 дні
2. 5 – 7 міс
3. 12 – 14 міс
4. 8 – 9 міс

№ 122

*Вкажіть вік основного бонітування молодняку овець романівської породи:*

1. 1 – 3 дні
2. 5 – 7 міс
3. 12 – 14 міс
4. 8 – 9 міс

№ 123

*Вкажіть ознаки формування настригу чистої вовни у овець:*

1. Жива маса
2. Колір жиропоту вовни
3. Складчастість шкіри тварин
4. Довжина вовни
5. Товщина волокон
6. Характер звивистості штапелю
7. Оброслість овець
8. Густина вовни
9. Екстер'єр овець
10. Особливості кістяка тварин

№ 124

*Із наведеного переліку ознак бонітування овець вказати ті, що визначають настриг чистої вовни:*

1. Звивистість вовни
2. Щільність руна
3. Вирівняність вовни за тониною
4. Складчастість шкіри овець

5. Кількість жиропоту тулубу овець
6. Величина тварин
7. Довжина вовни
9. Товщина волокон
10. Оброслість голови овець
11. Оброслість тулубу овець
12. Колір жиропоту

*№ 125*

*Перелічіть показники для оцінки тонкорунних овець за власною продуктивністю:*

1. Скороспілість
2. Жива маса
3. Довжина вовни
4. Тонина вовни
5. Звивистість
6. Складчастість шкіри
7. Настриг вовни

*№ 126*

*Згідно з вимогами мінімальних показників продуктивності молодняка у віці 12 місяців та дорослих овець поділяють на класи:*

1. Еліта-рекорд
2. Еліта
3. Перший
4. Другий
5. Брак

*№ 127*

*Класне бонітування – це:*

1. Оцінка індивідуальної (власної) продуктивності овець, коли враховують усі селекційні ознаки. Кожну тварину бонітують окремо, результати оцінки записують у спеціальних журналах
2. Оцінка індивідуальної (власної) продуктивності овець за всіма селекційними ознаками. Кожну тварину бонітують окремо. Ступінь розвитку господарсько-корисних ознак не записують
3. Оцінка за якістю потомства

*№ 128*

*Індивідуальне бонітування – це:*

1. Оцінка індивідуальної (власної) продуктивності овець, коли враховують усі селекційні ознаки. Кожну тварину бонітують окремо, результати оцінки записують у спеціальних журналах

2. Оцінка індивідуальної (власної) продуктивності овець за всіма селекційними ознаками. Кожну тварину бонітують окремо. Ступінь розвитку господарсько-корисних ознак не записують
3. Оцінка за якістю потомства

*№ 129*

*До класу еліта відносять тварин, які:*

1. За комплексним рівнем продуктивності відповідають нормативам породи
2. За комплексним рівнем продуктивності значно переважають нормативи породи
3. Мають незначні вади екстер'єру

*№ 130*

*Із наведеного переліку ознак продуктивності вказати ті, що визначають належність нормально розвинених тонкорунних овець до другого класу:*

1. Довга і рідка вовна
2. Складчаста шкіра
3. Коротка і густа вовна
4. Рідка вовна
5. Значно невіривнена за тониною довга і густа вовна
6. Плями пігментованої вовни на білому руні

*№ 131*

*Зазначте вади екстер'єру, за наявності яких овець не бонітують, а выбраковуюють зі стада:*

1. Тварини з нижнім типом конституції
2. Тварини грубого типу
3. Тварини з дуже короткою і рідкою вовною
4. Тварини з дуже малою живою масою
5. Тварини з дуже великою живою масою
6. Тварини з істотними вадами екстер'єру

*№ 132*

*Зазначте для кожного із наведених термінів відповідне його визначення*

Термін:

1. Племінний молодняк

Визначення:

- А. Дорослі тварини стада, призначені для одержання молодняку

- |                           |  |
|---------------------------|--|
| 2. Основні барани і матки | <b>Б.</b> Ярки або баранчики від народження до першого парування, призначені для відтворення стада |
| 3. Переярки               | <b>В.</b> Кастровані барани на відгодівлі  |
| 4. Валухи                 | <b>Г.</b> Погано розвинений молодняк   |

*№ 133*

*Зазначити для кожного із наведених термінів його визначення*

- | <u>Термін:</u>           | <u>Визначення:</u>  |
|--------------------------|---|
| 1. Однорідний підбір     | <b>А.</b> Підбір з врахуванням спорідненості між тваринами  |
| 2. Індивідуальний підбір | <b>Б.</b> Підбір, коли до групи маток добирають одного, двох або трьох плідників однієї лінії   |
| 3. Груповий підбір       | <b>В.</b> Підбір, коли до кожної матки добирають певного плідника   |
| 4. Неоднорідний підбір   | <b>Г.</b> Підбір маток і плідників, схожих за головними ознаками відбору<br><b>Д.</b> Підбір маток і плідників, які відрізняються за головними ознаками відбору<br><b>Е.</b> Підбір з врахуванням групової належності |

*№ 134*

*З названих статевих і вікових груп тварин індивідуальні картки племінних овець мають:*

- |                     |                     |
|---------------------|---------------------|
| 1. Барани-плідники  | 5. Ярки             |
| 2. Ремонтні барани  | 6. Переярки         |
| 3. Однорічні барани | 7. Валухи дорослі   |
| 4. Вівцематки       | 8. Однорічні валухи |

*№ 135*

*З перелічених можливостей індивідуального мічення тварин при татуюванні овець використовують:*

1. Парні порядкові номери для ярок
2. Непарні порядкові номери для ярок
3. Порядковий номер ярок і баранів починають кожного року з одиниці

4. Індивідуальний номер не включає цифру року народження овець
5. Перша цифра індивідуального номера – це остання цифра року народження вівці
6. Індивідуальний номер ставлять на лівому вусі
7. Індивідуальний номер ставлять на правому вусі
8. Індивідуальний номер ставлять новонародженим ягнятам
9. Індивідуальний номер ставлять ягнятам при відлученні від маток
10. Індивідуальний номер ставлять молодняку в 14-16 міс

*№ 136*

*Багатоплідність – це:*

1. Кількість ягнят у приплоді вівцематки
2. Середня маса одного новонародженого ягняти по стаду, кг
3. Середня кількість ягнят, одержаних від вівцематки, гол

*№ 137*

*Вкажіть яка країна має найбільше поголів'я овець, млн гол:*

1. Китай
2. Австралія
3. Україна
4. Росія
7. Білорусь
8. Аргентина
9. Англія

*№ 138*

*Вкажіть яка країна займає перше місце по виробництву вовни високої якості:*

1. Китай
2. Австралія
3. Україна
4. Росія
5. Білорусь
6. Аргентина
7. Англія

*№ 139*

*Вкажіть в якій країні зафіксовано рекорд настригу немитої вовни і скільки становить цей показник?*

|    | <u>Країна</u> | <u>Настриг немитої вовни, кг</u> |
|----|---------------|----------------------------------|
| А. | Україна       | 1. 7,5                           |
| Б. | Австралія     | 2. 11,5                          |

|    |        |         |
|----|--------|---------|
| В. | Англія | 3. 17,0 |
| Г. | Китай  | 4. 22,7 |
|    |        | 5. 31,7 |

*№ 140*

*Вкажіть до якої родини, згідно зоологічної класифікації належать домашні вівці:*

1. Capricornia (Порожнисторогі)
2. Ovis (вівці)
3. Capra (кози)

*№ 141*

*Вкажіть найближчих родичів домашніх овець:*

1. Кози
2. Тари
3. Нахури
4. Гривасті барани

*№ 142*

*Зазначте, де і коли були одомашнені вівці:*

- |                          |                                    |
|--------------------------|------------------------------------|
| 1. Північна Африка       | 7. П'ять тисяч років тому          |
| 2. Тисяча років тому     | 8. Північно-Східне Середземномор'є |
| 3. Австралія             | 9. Десять тисяч років тому         |
| 4. Близький Схід         | 10. Північна Америка               |
| 5. Дві тисячі років тому | 11. П'ятнадцять тисяч років тому   |
| 6. Західна Європа        | 12. Далекий Схід                   |

*№ 143*

*Від яких диких предків походять домашні вівці?*

1. Муфлон (*Ovis musimon*)
2. Кози (*Capra aegagrus*)
3. Аргалі (*Ovis ammon*)
4. Архар (*Ovis argar*)

*№ 144*

*Перелічіть породоутворюючі фактори у вівчарстві*

1. Доместикаційні
2. Цілеспрямований відбір та підбір
3. Промислове схрещування
4. Ввідне схрещування

5. Міжпородне схрещування
6. Застосування інбридингу
7. Удосконалення методів вирощування ремонтного молодняка

*№ 145*

*Виділіть типи конституції овець:*

1. Міцний
2. Щільний
3. Рихлий
4. Грубий
5. Ніжний

*№ 146*

*Вгодованість овець оцінюється за ступенем розвитку м'язової і жирової тканини на:*

1. Холці
2. Ребрах
3. Спині
4. Попереку
5. Біля кореня хвоста
6. По курдюку і жирному хвосту

*№ 147*

*Вкажіть основні біологічні особливості овець:*

1. Високий потенціал адаптації
2. Швидкостиглість
3. Плодючість
4. Короткий інтервал між поколінням
5. Поліестричність
6. Сезонність статевої активності

## **ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ТРЕТЬОГО МОДУЛЯ**

*№ 148*

*Технологія – це:*

1. Наука про створення і розмноження сільськогосподарських тварин і птиці та поліпшення їхніх спадкових якостей
2. Теоретичні основи і практичні методи спадкового поліпшення тварин
3. Система знань і методів що забезпечує реалізацію спадкових задатків тварин у вигляді продукції

*№ 149*



*Технологія включає:*

1. Спосіб виробництва
2. Процес виробництва
3. Технологізацію виробничого процесу

*№ 150*

*Зазначте компоненти способу виробництва*

1. Відтворення поголів'я овець
2. Годівля овець
3. Утримання і догляд овець
4. Одержання, первинна обробка і переробка продукції овець

*№ 151*

*Літній пасовищний період на півдні України триває:*

1. 110 - 160 діб
2. 160 – 210 діб
3. 210 – 220 діб

*№ 152*

*Статева зрілість у овець настає у віці, міс:*

1. 3 - 5
2. 4 - 6
3. 6 - 8
4. 10 - 12

*№ 153*

*Господарська зрілість у овець настає у віці, міс:*

1. 4 - 6
2. 9 - 10
3. 10 - 12
4. 16 - 18
5. 28 - 30

*№ 154*

*Тривалість зародкового періоду у овець становить, діб:*

1. 1 - 28
2. 29 - 46
3. 47 - 152

*№ 155*

*Передплодовий період у овець становить, діб:*

1. 1 - 28
2. 29 - 46
3. 47 - 152

№ 156

*Тривалість плодового періоду у овець становить, діб:*

1. 1 - 28
2. 29 - 46
3. 47 - 152

№ 157

*Тривалість суягності у вівцематок становить, діб:*

1. 114 - 125
2. 125 - 135
3. 135 - 142
4. 147 - 152

№ 158

*Традиційним терміном відлучення ягнят на Україні є:*

1. 1 місяць
2. 2 - 2,5 місяці
3. 4 місяці

№ 159

*Із наведеного переліку факторів вказати ті, що враховують для встановлення норм годівлі таких груп овець:*

Фактор:

1. Вік
2. Жива маса
3. Виробничий напрям породи
4. Період лактації
5. Інтенсивність статевого використання
6. Фізіологічний стан
7. Період суягності

Група овець:

- А. Барани-плідники
- Б. Вівцематки суягні
- В. Вівцематки лактуючі

№ 160

*Витрати кормів на 1 кг приросту живої маси пов'язані з:*

1. Попередньою живою масою
2. Показниками середньодобових приростів
3. Вгодваністю тварин

№ 161

*Розмір стада залежить від:*

1. Породних особливостей овець
2. Зони розведення овець
3. Наявності коштів та засобів для ведення вівчарства
4. Біологічних особливостей овець

№ 162

*Структура стада овець – це \_\_\_\_\_ статевих і віткових груп овець на певну дату*

№ 163

*Питома вага вівцематок в структурі стаді залежить від:*

1. Породних особливостей овець
2. Зони розведення овець
3. Наявності коштів та засобів для ведення вівчарства
4. Товарної і відтворної скоростиглості молодняка

№ 164

*В племінних господарствах отари овець формують за:*

1. Класом тварин
2. Віком тварин

№ 165

*В товарних господарствах отари овець формують за:*

1. Класом тварин
2. Віком тварин

№ 166

*Які типи відтворення стада розрізняють в залежності від зміни поголів'я овець на початок і кінець року?*

1. Просте
2. Розширене
3. Звужене

№ 167

*Потребу в кормах розраховують на \_\_\_\_\_ поголів'я*

№ 168

*При проектуванні потреби кормів для овець враховують:*

1. Породу
2. Статеву і вікову групу тварин
3. Тип господарства
4. Рівень продуктивності тварин
5. Зону розведення овець

№ 169

*Що враховують при плануванні виробництва вовни?*

1. Породу
2. Статеву і вікову групу
3. Стан кормової бази
4. Попередній рівень вовнової продуктивності овець за 3-5 років

№ 170

*Що враховують при проектуванні виробництва баранини?*

1. Породу
2. Статеву і вікову групу
3. Забезпеченість тварин кормами

№ 171

*Вкажіть способи мічення овець:*

1. Татуювання
2. Випалювання на рогах
3. Тавро на вовні
4. Вищипи на вухах
5. Металеві бірки під час ягніння

№ 172

*Овець доять:*

1. Вручну або машинним способом ззаду
2. Вручну або машинним способом збоку

№ 173

*Молочну продуктивність визначають:*

1. Шляхом контрольних надоїв
2. За приростом живої маси ягнят

№ 174

*Вкажіть послідовність технологічних операцій на стригальному пункті під час роботи з вовною:*

1. Збереження кіп
2. Маркірування кіп
3. Реалізація вовни
4. Реєстрація кіп
5. Зважування вовни
6. Класування вовни
7. Пакування вовни

№ 175

*Вкажіть послідовність технологічних операцій на стригальному пункті під час роботи з вівцями:*

1. Захист овець від холоду
2. Купання овець
3. Захист тварин від намокання
4. Голодна витримка

## 5. Стриження овець

### № 176

*За якими з наведених ознак і в якій послідовності здійснюють класування вовни:*

- |                            |                          |
|----------------------------|--------------------------|
| 1. Тонина волокон          | 5. Вид вовни             |
| 2. Стан вовни              | 6. Вихід чистого волокна |
| 3. Настриг чистого волокна | 7. Маса руна             |
| 4. Довжина вовни           | 8. Колір вовни           |

### № 177

*Указати, які з перелічених ознак вовни необхідні для визначення виходу чистого волокна:*

- |                              |                                      |
|------------------------------|--------------------------------------|
| 1. Щільність руна            | 4. Постійна маса зразка вовни        |
| 2. Маса зразка немитої вовни | 5. Довжина вовни                     |
| 3. Колір вовни               | 6. Показник кондиційної вологи вовни |

### № 178

*Назвіть ознаки, за якими визначають фігурність каракулю:*

- |                      |                                |
|----------------------|--------------------------------|
| 1. Форма завитков    | 6. Кількість бобастих завитків |
| 2. Кількість гривок  | 7. Розташування завитків       |
| 3. Ширина завитків   | 8. Кількість кілець            |
| 4. Кількість вальків | 9. Ступень завитості волосу    |
| 5. Довжина завитків  | 10. Кількість лас              |

### № 179

*Належність нормальноволосої шкури вівці до шубних овчин визначає:*

- |                         |                         |
|-------------------------|-------------------------|
| 1. Довжина вовни        | 5. Густина волокон      |
| 2. Площа шкури          | 6. Засміченість вовни   |
| 3. Неоднорідність вовни | 7. Однорідність вовни   |
| 4. Пожовтіння вовни     | 8. Забрудненість овчини |

### № 180

*Прибуток у вівчарстві одержують:*

1. Від усієї валової продукції
2. Від товарної продукції
3. Від реалізованої продукції

№ 181

Для ефективного виробництва баранини в структурі стада необхідно мати:

1. Питому вагу вівцематок – 30%
2. Питому вагу вівцематок – 40%
3. Питому вагу вівцематок – 60%
4. Питому вагу вівцематок – 70%

№ 182

Яке слово пропущене в реченні?

|  |  |
|--|--|
| Більш об'єктивною порівняно з окомірною є оцінка екстер'єру овець за ... | (у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом) |
|--|--|

№ 183

Зазначте способи консервування м'яса, які почали використовувати в останні роки:

1. Низькі (охолодження, заморожування)
2. Високі температури (сушіння, варіння)
3. Фізико-хімічні (засолювання)
4. Хімічні (копчення)
5. Сублімоване сушіння
6. Опромінення ультрафіолетовими променями
7. CO<sub>2</sub>
8. Озон і газоподібний азот

№ 184

Охолоджені туші зберігають:

1. У підвішеному стані
2. Штабелями на решітках

№ 185

Заморожені туші зберігають:

1. У підвішеному стані
2. Штабелями на решітках

№ 186

Які категорії вгодованості, згідно розроблених технологічних вимог, встановлено на м'ясо ягнят?

1. Вища
2. Середня
3. Нестандартна

**Орієнтовний перелік тестових завдань з курсу  
«Козівництво»**

№ 1

*Вкажіть, які із порід кіз відносяться до пухового напрямку продуктивності?*

- |                |                 |
|----------------|-----------------|
| 1. Зааненська  | 3. Придонська   |
| 2. Оренбурзька | 4. Тогенбурзька |

№ 2

*Вкажіть тривалість вагітності у козоматок:*

- |            |            |
|------------|------------|
| 1. 147-151 | 3. 110-130 |
| 2. 285-300 | 4. 180-210 |

№ 3

*Вкажіть товщину пухових волокон у кіз, мкм:*

- |            |          |
|------------|----------|
| 1. 150-200 | 3. 30-65 |
| 2. 60-120  | 4. 14-25 |

№ 4

*Вкажіть, які породи відносяться до молочного напрямку продуктивності:*

- |                |               |
|----------------|---------------|
| 1. Оренбурзька | 3. Ангорська  |
| 2. Придонська  | 4. Зааненська |

№ 5

*Вкажіть товщину волокон перехідного волосу, мкм:*

- |            |           |
|------------|-----------|
| 1. 152-200 | 3. 60-120 |
| 2. 14-25   | 4. 30-65  |

№ 6

*Вкажіть скільки відсотків остьових волокон є у джебитному пуху, %:*

- |          |        |
|----------|--------|
| 1. 5-10  | 3. 1-3 |
| 2. 20-60 | 4. 4-6 |

№ 7

*Вкажіть, яка товщина волокон у мертвому волосі, мкм:*

- |            |           |
|------------|-----------|
| 1. 150-200 | 3. 60-120 |
| 2. 14-25   | 4. 30-65  |

№ 8

*Вкажіть допустиму кількість у пуху першого вичісування, %:*

- |       |       |
|-------|-------|
| 1. 30 | 3. 10 |
| 2. 25 | 4. 16 |

№ 9

*Вкажіть, які із даних порід належать до вовнового напрямку:*

- |                 |                |
|-----------------|----------------|
| 1. Тогенбурська | 3. Оренбурзька |
| 2. Горьківська  | 4. Придонська  |

№ 10

*Вкажіть допустиму кількість остьових волокон у пуху другого вичісування, %:*

- |          |          |
|----------|----------|
| 1. 25-30 | 3. 30-35 |
| 2. 10-20 | 4. 35-45 |

№ 11

*Вкажіть строк настання статевої зрілості у кіз, міс:*

- |        |          |
|--------|----------|
| 1. 2-4 | 3. 10-12 |
| 2. 5-7 | 4. 3-4   |

№ 12

*Вкажіть тривалість дозрівання статевих клітин у козлів, днів:*

- |          |          |
|----------|----------|
| 1. 10-20 | 3. 45-50 |
| 2. 70-75 | 4. 30-35 |

№ 13

*Вкажіть строк першого парування у ангорських кіз, років:*

- |        |        |
|--------|--------|
| 1. 2,5 | 3. 1,2 |
| 2. 1,8 | 4. 1,5 |

№ 14

*Начіс пуху у маток оренбурзьких кіз складає, г:*

- |            |            |
|------------|------------|
| 1. 100-120 | 3. 850-900 |
| 2. 600-700 | 4. 200-210 |

№ 15

*Надій молока у тогенбурської породи кіз складає, кг:*

- |             |              |
|-------------|--------------|
| 1. 400-1000 | 3. 1200-1300 |
| 2. 120-200  | 4. 200-300   |



№ 16

*Начіс пуху у маток придонської породи складає, г:*

- |            |            |
|------------|------------|
| 1. 210-250 | 3. 300-400 |
| 2 700-1500 | 4. 100-120 |

№ 17

*Маса руна дорослих особин радянської вовнової породи складає, кг:*

- |            |             |
|------------|-------------|
| 1. 0,2-0,4 | 3. 1,7-3,0  |
| 2 0,5-0,8  | 4. 0,1-1,18 |

№ 18

*Вкажіть вміст сухої речовини у козячому молоці, %:*

- |          |          |
|----------|----------|
| 1. 13-14 | 3. 9-11  |
| 2 21-24  | 4. 15-18 |

№ 19

*Мегрельська порода кіз має надій молока, кг:*

- |            |            |
|------------|------------|
| 1. 200-220 | 3. 150-200 |
| 2 70-100   | 4. 300-500 |

№ 20

*Господарське використання кіз складає, років:*

- |        |          |
|--------|----------|
| 1. 3-4 | 3. 14-16 |
| 2 1,5  | 4. 28-30 |

№ 21

*Вміст жиру у козячому молоці складає, %:*

- |          |            |
|----------|------------|
| 1. 1-1,5 | 3. 9-1     |
| 2 4-5    | 4. 0,2-0,3 |

№ 22

*Перетравність козячого молока та молочних продуктів складає, %*

- |          |          |
|----------|----------|
| 1. 45-50 | 3. 60-70 |
| 2 20-30  | 4. 94-98 |

№ 23

*Тривалість лактації у грубововнових кіз змішаного типу, міс.*

- |        |          |
|--------|----------|
| 1. 4-6 | 3. 1-2   |
| 2 9-10 | 4. 10-12 |

№ 24

*Вкажіть вміст білків у козячому молоці, %:*

- |            |            |
|------------|------------|
| 1. 0,3-0,4 | 3. 1,5-2,0 |
| 2 4,5-5,5  | 4. 6,5-7,0 |

№ 25

*Тривалість лактації у кіз молочного напрямку продуктивності, міс.*

- |        |         |
|--------|---------|
| 1. 4-6 | 3. 7-8  |
| 2 2-3  | 4. 9-10 |

№ 26

*Від самців придонської породи сірої масті отримують, г*

- |            |              |
|------------|--------------|
| 1. 450-500 | 3. 1300-2000 |
| 2 200-300  | 4. 600-650   |

№ 27

*Температура повітря у приміщенні для кіз у зимовий період повинна бути в межах, °С:*

- |           |               |
|-----------|---------------|
| 1. +6-+7  | 3. +2-+4      |
| 2 +12-+18 | 4. +10 - + 12 |

№ 28

*Температура повітря у приміщенні для проведення окотів кіз повинна бути в межах, °С*

- |           |               |
|-----------|---------------|
| 1. +6- +7 | 3. +4 - +6    |
| 2 +2 - +4 | 4. +10 - + 12 |

№ 29

*Кіз молочних порід припиняють доїти за:*

- |                       |                        |
|-----------------------|------------------------|
| 1. 20 днів до окоту   | 3. за 10 днів до окоту |
| 2 1,5 місяця до окоту | 4. за 4 дні до окоту   |

№ 30

*Підготовка кіз до парування проходять за:*

- |                |               |
|----------------|---------------|
| 1. за 3-4 дні  | 3. 15-20 днів |
| 2 за 10-12 міс | 4. 1,5-2 міс  |

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Васильев Н.А., Целютин В.К. Овцеводство. – М.: Агропромиздат. 1990. – 320с.
2. Вениаминов А.А. Породы овец мира. – М.: Колос, 1984. – 207с.
3. Вениаминов А.А. Промышленные технологии в овцеводстве, пер. с болг. М.: Колос, 1979. – 175 с.
4. Кущенко П.Т. та ін. Тонкорунні породи овець. – Київ: Урожай, 1992. – 200 с.
5. Литовченко Г.Р., Есаулов П.А. и др. Овцеводство. –М.: Колос, 1972.– Т.1.607с., –Т.2. –567с.
6. Макар И.А. Пути улучшения качества шерсти. – Киев: УСХА, 1992. – 120 с.
7. Мороз В.А. Мериносы Австралии. – М.: Колос, 1992. – 320 с.
8. Мороз В.А. Овцеводство и козоводство. – Ставрополь: Кн. Изд-во, 2002. – 453с.
9. Мороз В.А. От травы к шерсти. – М.: Колос, 1997. – 304 с.
10. Николаев А.И., Ерохин А.И. Овцеводство. – М.: Агропромиздат. 1987.– 384с.
11. Положення про кредитно-модульну систему навчання в Національному аграрному університеті / В.П.Лисенко, О.В. Зазимко, В.Г. Тракай, М.А. Китаєва. – К.В.Ц. НАУ, 2006. – 16 с.
12. Положення про модульно-рейтингову систему навчання студентів та оцінювання їх знань /В.П.Лисенко, В.А. Копілевич, О.В. Зазимко та інші. – К: ВЦ НАУ, 2004. – 14 с.
13. Скидл А.У. Овцеводство. Наука-практика. Пер. с англ. – М.: Колос, 1983. – 213 с.
14. Сухарльов В.О., Дерев'янку О.П. Вівчарство. – Харків.: Еспада, 2003.– 256 с.
15. Сухарльов В.О., Дерев'янку О.П. Практикум з виробництва і технології виробництва вовни і баранини. /Навчальний посібник.– Харків: Еспада, 2003. – 144 с.
16. Тимошенко Н.К. Шерсть. Первичная обработка и рынок. Монография.– М.: ВНИИМП РАСХН. – 600 с.
17. Туринський В.М., Горлова О.Д., Тимофієв В.П. Технологія виробництва овечих сирів у колективних і фермерських господарствах. //Монографія. – Київ. БММ, 2000. – 135 с.
18. Федоров Н.А., Ерохин А.И. и др. Романовское овцеводство. – М.: Агропромиздат, 1987. – 223 с.
19. Штомпель М.В., Вовченко Б.О. Технологія виробництва продукції вівчарства: Навч. видання. – К.: Вища освіта, 2005. – 343 с.